

**UCHWAŁA NR XLVIII/503/17
RADY MIEJSKIEJ W OŻAROWIE MAZOWIECKIM**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ożarów Mazowiecki na rok 2018

Na podstawie art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 487, zm. z 2015 r. poz. 1893.) i art. 10 ust. 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 783, zm. poz. 60 i 1458.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ożarów Mazowiecki na rok 2018” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
A. Cichal

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/503/17
Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim
z dnia 28 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY OŻARÓW MAZOWIECKI NA ROK 2018

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem, określa zadania, działania i cele, które zostały sformułowane na podstawie dostępnych zasobów występujących na terenie Gminy Ożarów Mazowiecki. Jest kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań profilaktycznych na szczeblu lokalnym.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 487, zm. z 2015 r. poz. 1893.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz. U. 2016 r. poz. 1492).

Wymienione akt prawny stanowią, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Ustawodawca powierzył gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania, ale wskazuje również źródło ich finansowania.

Realizacja programu polega na dostarczeniu informacji mieszkańcom na temat specyfiki choroby alkoholowej, innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie, psychicznej i fizycznej. Istotne jest wskazanie instytucji, które specjalizują się w leczeniu i wyjściu z nałogu nie tylko osobie uzależnionej, a także całej rodzinie. Działania podjęte przez władze lokalne powinny docierać do każdej grupy wiekowej i do wszystkich środowisk poprzez pokazywanie przyczyn i skutków, jakie niosą za sobą uzależnienia. Skuteczna profilaktyka to również wskazywanie i wspieranie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia bez nałogów.

Zadania Gminnego Programu podyktowane są troską o dobro mieszkańców, którzy powinni być ostrzeżeni przed uzależnieniami i konsekwencjami z nich wynikającymi w taki sposób, aby żaden człowiek nie padł ofiarą niewiedzy o skutkach picia i nadużywania alkoholu, stosowania narkotyków, palenia papierosów, używania dopalaczy i jednocześnie uniknął konfliktu z prawem. Problem uzależnień jest złożonym zjawiskiem społecznym, dlatego też programy profilaktyczne i naprawcze wymagają mobilizacji wielu instytucji i służb powołanych w celu minimalizacji tego zagrożenia. Ważne jest działanie wielowymiarowe, począwszy od informowania, poprzez profilaktykę uzależnień i leczenie.

Rozdział 1.

ZADANIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Do zadań Programu należy m.in.:

- 1) zwiększenie dostępności do informacji, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemoc domowa;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w tym uwrażliwienia dzieci i młodzieży na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy;
- 4) ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki;
- 5) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi, służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 6) promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie oraz wspieranie różnego rodzaju imprez, przedsięwzięć, a także wydarzeń społeczno-kulturalnych adresowanych do mieszkańców Gminy Ożarów Mazowiecki;
- 7) działania na rzecz zwiększenia świadomości kadry pedagogicznej oraz rodziców w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotycznych wśród dzieci i młodzieży;
- 8) prowadzenie cyklicznych akcji promocyjnych i informacyjnych w środkach przekazu o możliwości leczenia choroby alkoholowej oraz akcjach profilaktycznych i kampaniach ogólnospołecznych;
- 9) promocję zdrowego i aktywnego starzenia się;
- 10) poprawa zdrowia prokreacyjnego;
- 11) poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.

Rozdział 2.

ZADANIA I CELE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zadania, organizację wewnętrzną oraz tryb pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej Komisją, określa Regulamin wprowadzony przez Burmistrza Ożarowa Mazowieckiego Zarządzeniem.
2. Do ustawowych zadań Komisji należy:
 - inicjowanie działań ujętych w formie gminnego programu, w zakresie realizowania zadań własnych Gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
 - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładach lecznictwa odwykowego;
 - opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Nr X/74/15 Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim z dnia 20 maja 2015 r. oraz w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałą Nr 33/11 Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim z dnia 3 marca 2011 r.;

- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ożarów Mazowiecki;
 - kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - zawiadamianie policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny;
 - motywowanie do leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, kierowanie na konsultacje indywidualne z terapeutą, do grup wsparcia oraz grup AA;
 - podejmowanie współpracy z instytucjami i środowiskiem lokalnym.
3. Komisja sporządza i przedkłada Burmistrzowi do dnia 28 lutego, a Burmistrz Radzie Miejskiej do dnia 15 marca, sprawozdanie za rok ubiegły.
 4. W przypadku wystąpienia przemocy domowej Komisja zobowiązana jest do udzielenia stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy.
 5. Komisja pracuje zgodnie z przyjmowanym przez siebie harmonogramem, uwzględniającym zadania ujęte w Programie. Za ustalenie szczegółowego harmonogramu i terminów realizacji zadań wynikających z niniejszego Programu odpowiedzialny jest Przewodniczący Gminnej Komisji.
 6. Organizacja pracy Komisji oraz koordynowanie realizowanych zadań wynikających z Programu należy do obowiązków Przewodniczącego.

Rozdział 3.

PROFILAKTYKA WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY

Celem działań profilaktycznych jest m.in.:

- 1) podnoszenie świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przyczyn i skutków uzależnień w ramach profilaktyki uniwersalnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia;
- 2) uświadamianie i propagowanie informacji o zagrożeniach jakie niosą za sobą uzależnienia m.in.: od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, nikotyny, agresji, przemocy, komputerów, internetu, cyberprzemocy, hazardu i innych;
- 3) popularyzacja właściwych postaw i zachowań społecznych poprzez identyfikację z człowiekiem wolnym od nałogów i uzależnień;
- 4) wskazanie miejsc, osób i instytucji, które mogą pomóc osobom z problemem alkoholowym, narkotykowym, nikotynowym oraz współuzależnionym;
- 5) propagowanie zdrowego stylu życia, bez nałogów i uzależnień, kreowanie wzorców spędzania czasu wolnego.

Program realizowany jest poprzez:

- 1) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- 2) inicjowanie lub współorganizowanie działań profilaktycznych, które mają na celu podnoszenie świadomości konsekwencji nadużywania alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych;
- 3) wspieranie rozwoju kompetencji osobowościowych młodzieży oraz ich zdolności interpersonalnych, które pozwolą na funkcjonowanie wśród rówieśników bez stosowania używek;
- 4) podnoszenie świadomości na temat zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży dla zdrowia ich i ich dziecka;
- 5) udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych;
- 6) wspieranie przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi i innych uzależnień, zgodnych z Programem, realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 7) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 8) organizowanie lub współorganizowanie profilaktycznych zajęć dla dzieci i młodzieży z grup wysokiego ryzyka tzn. z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy w rodzinie,

- niewydolnych wychowawczo, obejmujących zajęcia profilaktyczne, terapeutyczne, konsultacje indywidualne, warsztaty radzenia sobie ze stresem (wspieranie Centrum Inicjatyw Społecznych i Świetlic Socjoterapeutycznych); w ramach profilaktyki wskazującej określonej w Narodowym Programie Zdrowia;
- 9) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież w ramach edukacji zdrowotnej określonej w Narodowym Programie Zdrowia;
 - 10) zakup materiałów edukacyjnych, informacyjnych i reklamowych promujących program z zakresu profilaktyki uzależnień;
 - 11) inicjowanie lub współorganizowanie profilaktycznych działań alternatywnych, wskazujących na możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego oraz promowania prozdrowotnego stylu życia;
 - 12) promowanie programu profilaktyki na imprezach organizowanych na terenie Gminy;
 - 13) finansowanie konsultacji indywidualnych z terapeutami i grup wsparcia w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym UZALEŻNIENIÓR oraz na terenie gminy;
 - 14) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
 - 15) szkolenia dla Policji, Straży Miejskiej, dyrektorów szkół, pedagogów szkolnych, rodziców, członków GKRPA i innych instytucji z zakresu zachowań ryzykownych i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie;
 - 16) kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie;
 - 17) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
 - 18) szkolenia dla wychowawców, pedagogów, terapeutów świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, dotyczących pracy z dziećmi z FAS;
 - 19) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych: psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
 - 20) organizowanie szkoleń dla sprzedawców, właścicieli sklepów napojów alkoholowych z zakresu „odpowiedzialnej sprzedaży”, mających na celu ograniczenie dostępności do alkoholu i przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dla osób poniżej 18 lat i osobom nietrzeźwym;
 - 21) współorganizowanie zjazdów absolwentów podstawowego programu terapii uzależnienia od alkoholu w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia;
 - 22) finansowanie pobytów oraz badań lekarskich osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień;
 - 23) współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie wspólnych konferencji, kampanii, konkursów i innych imprez poświęconych uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Rozdział 4.

FORMY REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowie Mazowieckim.
2. Środki finansowe na zadania zapisane w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i są zapisane w dziale 851 rozdział 85154 i 85153 budżetu Gminy.
3. Wysokość środków finansowych na poszczególne fundusze określa Uchwała Budżetowa na 2018 rok.
4. Wydatkowanie środków z funduszy wymaga zaopiniowania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Środki finansowe potrzebne na utrzymanie i funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego UZALEŻNIEŃ pochodzą z funduszy przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
6. Za udział w posiedzeniach członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w postaci ryczałtu, który jest naliczany na podstawie podpisanej listy obecności. Wysokość ryczałtu określa Burmistrz odrębnym Zarządzeniem.
7. Kontrolę nad realizacją wydatków sprawuje Burmistrz.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalany corocznie przez Radę Miejską.

Burmistrz Ożarowa Mazowieckiego powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która inicjuje, realizuje oraz koordynuje realizację zadań ujętych w gminnym Programie.

W związku z powyższym zasadnym jest przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Ożarów Mazowiecki na rok 2018, którego założeniem jest prowadzenie działań zmierzających do poprawy sytuacji osób i rodzin, w których występuje problem uzależnienia oraz działania na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki.